

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto

Lausunto

1 (3)

8.8.2018

SP 197/C11.2/2018

Julkinen

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntöne 14.6.2018, VM008:00/2017

**Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi pankki- ja maksutilien
valvontajärjestelmästä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Pankilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Kansallisen sääntelyn oltava linjassa kansainvälisten käytäntöjen kanssa

Suomen Pankki esittää yleisenä lausuntonaan, että virtuaalivaluuttojen kansainvälisen luonteen vuoksi on tärkeää, että niitä koskevaa kansallista lainsäädäntöä toteutetaan harmonisoidusti muiden maiden lainsäädännön, viranomaisten sekä kansainvälisten instituutioiden kanssa. Virtuaalivaluuttoja koskevan kansallisen lainsäädännön ei ole syytä olla kattavampaa tai velvoittavampaa, kuin mitä EU:n direktiivit tai kansainvälisten valvontaviranomaisten linjaukset edellyttävät.

Virtuaalivaluutan määritelmät ovat puutteellisia

Suomen Pankki näkee puutteita virtuaalivaluutan tarjoajia koskevan lakiluonnoksen määritelmissä. On ymmärrettävää, että määritelmien on oltava linjassa rahanpesudirektiivin kanssa, ja suurimmaksi osaksi määritelmän puutteet ovatkin peräisin kyseisestä direktiivistä. Olisi kuitenkin perusteltua löytää direktiivin sallimissa liikkumaroissa sellainen täsmällinen muotoilu, joka toteuttaa sekä direktiivin sisältöä ja tavoitetta, että tarjoaa selkeän ja ennustettavan sääntely-ympäristön kotimaisille toimijoille.

Erityisesti haluamme tuoda esille seuraavat näkökulmat:

- "Digitaalisessa muodossa oleva arvo" on ongelmallinen ilmaisu. Esineillä, hyödykkeillä, omaisuususerillä, vaateilla, arvopapereilla, yms. voi olla arvoa, joka määräytyy yleensä markkinaehtoisesti, mutta arvo itsessään on vain ominaisuus, eikä asia, jota voisi omistaa, myydä, osta, tai vaihtaa.

8.8.2018

SP 197/C11.2/2018

Julkinen

- Maksuväline on yleinen virtuaalivaluuttojen käyttötarkoitus, mutta kaikkia virtuaalivaluuttoja ei käytetä maksuvälineenä, eikä se ole virtuaalivaluuttojen ainut käyttötapa.
- Maksuvälineitä laskevat liikkeeseen muutkin kuin keskuspankit ja viranomaiset, erityisesti maksupalveluja tarjoavat yritykset.
- Mitä tahansa digitaalisessa muodossa olevaa voidaan "siirtää, tallentaa ja vaihtaa sähköisesti", joten tämän mainitseminen erikseen on tarpeetonta eikä täsmennä määritelmää millään lailla.

Virtuaalivaluuttojen sääntelyn tavoitteiden sekä virtuaalivaluutoista aiheutuvien riskien kannalta oleellista ovat virtuaalivaluuttojen jälkimarkkinat, niillä tapahtuva kaupankäynti, sekä virtuaalivaluuttojen osto ja myynti ("vaihtaminen fiat-valuutoiksi"). Lakiluonnoksen määritelmän "arvon" käsitteen perustana onkin jälkimarkkinoilla muodostuva markkinahinta, joka on myös mm. virtuaalivaluuttojen verotuksen perusteena.

Hyvä määritelmä korostaisi siksi, että

- i) virtuaalivaluutan arvo muodostuu jälkimarkkinoilla markkinahintana;
- ii) virtuaalivaluuttoa voidaan käyttää maksuvälineenä tai sillä voidaan käydä kauppaa markkinapaikoilla.

Voidaan huomata, että sama tekninen ominaisuus, joka mahdollistaa virtuaalivaluutan käytön maksuvälineenä, mahdollistaa myös sen kaupankäynnin.

Virtuaalivaluutta, jolla ei ole toimivia jälkimarkkinoita, ja jolle ei muodostu reaali maailmassa markkinahintaa, on verrattavissa peli ympäristön sisäiseen virtuaali hyödykkeeseen, jota ei myöskään tarvitse säännellä. Tärkeimmät virtuaalivaluutoista aiheutuvat riskit, kuten rahanpesun mahdollisuus, perustuvat niillä käytävään kauppaan erilaisilla markkinapaikoilla.

Tästä syystä lakia ei myöskään pitäisi ulottaa koskemaan palveluntarjoajia, jotka tarjoavat pelkästään virtuaalivaluutan vaihtoa toiseen virtuaalivaluuttaan.

Virtuaalivaluutan tarjoajana voi toimia sen liikkeeseenlaskija, vaihtopalvelua tarjoava, markkinapaikka tai lompakkopalvelun tarjoaja.

Rahoitusmarkkina- ja tilasto-
osasto

Lausunto

3 (3)

8.8.2018

SP 197/C11.2/2018

Julkinen

Virtuaalivaluutan vaihtopalvelu on henkilö, joka liike- tai ammattitoimintana myy ja ostaa virtuaalivaluutta (eli tarjoaa vaihtoa rahaan eli "fiat-valuuttaan").

Markkinapaikka on joko monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai välityspalvelu (esim. osto- ja myyntipalsta), jossa virtuaalivaluutta voi ostaa ja myydä rahalla ja jossa virtuaalivaluutalle muodostuu markkinahinta.

Lompakkopalvelun tarjoaja on virtuaalivaluutan hallintaa tarjoava palvelu. Lakiluonnoksen muotoilu lompakkopalvelu tarjoajasta on liian rajaava, sillä hallinta voi tapahtua muullakin tavalla kuin salausavainten (ei "kryptoavainten") säilytyspalveluna.

Suomen Pankki katsoo, että nämä määrittelyyn liittyvät puutteet luonnoksessa ovat merkittäviä, ja että niitä korjaamatta laki ei täytä sille asetettuja tavoitteita.

Kunnioittavasti

Suomen Pankki

Paavo Miettinen
toimistopäällikkö

Aleksi Grym
digitalisaation neuvonantaja

